

Obsah

Předmluva	9
1 Základy sociální psychologie	11
1.1 Předmět a metody sociální psychologie	11
1.1.1 Předmět sociální psychologie	11
1.1.2 Metody sociální psychologie	11
1.2 Proces socializace	14
1.2.1 Socializace	14
1.2.2 Sociální učení	15
1.3 Sociální percepce	20
1.4 Sociální chování	24
1.5 Sociální interakce	27
1.6 Konformita	32
1.7 Konflikt	34
1.8 Sociální skupiny	39
1.9 Rodina	46
1.10 Poruchy socializace	50
1.10.1 Agresivita	51
1.10.2 Diskriminace	56
1.10.3 Šikana, mobbing, bossing	57
2 Psychopatologie	66
2.1 Neurotické poruchy	66
2.2 Násilné chování	70
2.2.1 Týrání, zneužívání a zanedbávání dětí	70
2.2.2 Týrání a zanedbávání starých lidí – syndrom EAN	77
2.2.3 Domácí násilí	81
2.3 Bezdomovectví	86
2.4 Závislosti	91
2.4.1 Závislost na alkoholu	92
2.4.2 Drogová závislost – toxikomanie, narkomanie	95
2.4.3 Závislost na hazardu – patologické hráčství	98
2.4.4 Závislost na práci – workoholizmus	100
2.4.5 Ostatní závislosti	102

2.5	Poruchy příjmu potravy	104
2.5.1	Mentální anorexie (anorexia nervosa)	104
2.5.2	Mentální bulimie (bulimia nervosa)	105
2.6	Poruchy pohlavní identity	106
2.7	Sebevražedné jednání	108
3	Základy zdravotnické psychologie	113
3.1	Předmět zdravotnické psychologie	113
3.2	Psychologická problematika nemocného	114
3.2.1	Změny spojené s onemocněním	114
3.2.2	Autoplastický obraz nemoci	121
3.2.3	Ambivalentní prožívání nemoci	128
3.2.4	Prožívání nemoci v čase	129
3.2.5	Postoj nemocného k nemoci	130
3.2.6	Bolest, strach a úzkost v nemoci	134
3.2.7	Psychologická problematika umírání a truchlení	145
3.2.8	Iatropatogenie	152
3.2.9	Hospitalizmus	156
4	Psychologie náročných životních situací	158
4.1	Náročné životní situace a techniky vyrovnání se s nimi	158
4.1.1	Náročná životní situace	158
4.1.2	Copingové strategie	159
4.1.3	Reakce na svízelnou situaci – obrané mechanizmy zvládání	161
4.1.4	Přístup ke klientům s maladaptivním chováním	164
4.1.5	Stres	167
4.1.6	Krize	174
5	Osobnost pracovníka v pomáhající profesi	180
5.1	Sebezpznávání a sebehodnocení	180
5.2	Profesionální chování	183
5.2.1	Osobnost pracovníka	186
5.2.2	Profesionální deformace	188
5.2.3	Syndrom vyhoření	190
5.3	Péče o duševní zdraví pracovníka	195
5.3.1	Psychohygiena	195
5.3.2	Možnosti relaxace	196

6	Psychologie jednání s klienty se specifickými projevy chování a specifickými potřebami	211
6.1	Klienti se specifickým prožíváním a chováním	211
6.1.1	Úzkostný klient	211
6.1.2	Úzkostně agresivní klient	212
6.1.3	Narcisticky agresivní klient	213
6.1.4	Bezohledně agresivní klient	213
6.1.5	Pedantický klient	214
6.1.6	Nepřístupný klient	215
6.1.7	Histrionský typ klienta	215
6.1.8	Neurotický klient	216
6.1.9	Depresivní klient	217
6.1.10	Jednání s klientem pod vlivem alkoholu a drog	217
6.2	Klienti s věkovými specifiky	218
6.2.1	Pravidla jednání se seniory	218
6.2.2	Pravidla jednání s dětskými klienty	220
6.3	Psychologický přístup ke klientům s handicapem	221
6.3.1	Pravidla jednání s klientem s pohybovým postižením	221
6.3.2	Pravidla jednání s klientem se zrakovým postižením	222
6.3.3	Pravidla jednání s klientem se sluchovým postižením	224
6.3.4	Pravidla jednání s klientem s narušenou komunikační schopností	226
6.3.5	Pravidla jednání s klientem se syndromem demence	227
7	Pravidla jednání s klienty z menšin a s klienty cizinci	229
7.1	Multikulturní přístup	229
7.2	Specifika menšin	233
7.2.1	Muslimové	233
7.2.2	Romové	234
7.2.3	Rusové	235
7.2.4	Ukrajinci	235
7.2.5	Vietnamci	236
7.2.6	Židé	236
8	Edukace a psychotherapeutický přístup	238
8.1	Historické základy edukace	238

8.2	Edukace	240
8.2.1	Základní pedagogické pojmy	240
8.2.2	Edukační proces	241
8.3	Základy psychoterapie	247
8.3.1	Psychoterapie	247
8.3.2	Využití psychoterapie v praxi	249
	Literatura	253
	Rejstřík	259